

Lausunto

11.8.2022

VN/12643/2021

VN/12643/2021-PLM-15

Sisäministeriö

Puolustusministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi poliisilain muuttamisesta

1. Lausuntopyyntö

Sisäministeriö on pyytänyt puolustusministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi poliisilain muuttamisesta. Muutosten tarkoituksena on selventää poliisilain (872/2011) epäselviksi tai tulkinnanvaraisiksi osoittautuneita säännöksiä ja tehdä eräitä salaisen tiedonhankinnan kohteena olevan henkilön perusoikeussuojaa vahvistavia muutoksia. Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi poliisilakia niin, että poliisilain 5 luvun muutokset vastaavat pääosiltaan oikeusministeriön pakkokeinolakityöryhmässä pakkokeinolain (806/2011) 10 lukuun tehtäviä muutoksia.

2. Lausunto

Puolustusministeriö pitää ehdotettuja muutoksia hyvinä ja perusteltuina. Puolustusministeriö toteaa, että puolustusministeriö asetti 15.1.2020 työryhmän, jonka tehtävänä oli arvioida sotilaskurinpitoa ja rikostorjuntaa Puolustusvoimissa koskevan lainsäädännön muutostarpeet ja valmistella tarvittaessa ehdotus sääntelyn uudistamiseksi. Työryhmän tuli laatia ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon. Työryhmän laatima luonnos hallituksen esitykseksi on tällä hetkellä lausuntokierroksella 19.8.2022 saakka. Hallituksen esitysluonnosta on valmisteluvaiheessa pyritty sovittamaan yhteen pakkokeinolain muutostarpeita selvittäneen oikeusministeriön asettaman työryhmän ehdotuksen (Pakkokeinolain muutostarpeiden tarkastelu. Työryhmämietintö. Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2022:1) kanssa.

Voimassa oleva laki sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa (SKRTL, 255/2014) on muun muassa salaisten tiedonhankintakeinojen osalta toteutettu viittaussäännöksiin poliisilakiin, mikä on ollut käytännön toiminnan kannalta osin haasteellista. Työryhmän ehdottamassa sääntelyssä toimivaltuuspykälät on kirjoitettu suoraan Puolustusvoimien rikostorjuntatehtäviä varten ottaen huomioon tehtäviin liittyvän toimivaltarajauksen sekä Puolustusvoimien omasta toiminnasta ja organisaatorakenteesta johtuvat muut erityispiirteet. Sisällöllisesti pykälät vastaisivat edelleen voimassaolevaa poliisilakia (872/2011).

Poliisilain 5 lukuun ehdotettavat muutokset tullaan soveltuvin osin huomioimaan myös sotilaskurinpitoa ja rikostorjuntaa Puolustusvoimissa koskevan hallituksen esityksen jatkovalmistelussa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Televalvonta teleosoitteen tai telepäätelaitteen haltijan suostumuksella

Puolustusministeriö kiinnittää huomiota, että esitysluonnoksessa ei ehdoteta muutettavaksi poliisilain 5 luvun 9 §:ää koskien televalvontaa teleosoitteen tai telepäätelaitteen haltijan suostumuksella. Oikeusministeriön asettaman, pakkokeinolain muutostarpeita tarkastelevan työryhmän mietinnössä ehdotetaan, että pakkokeinolain 10 luvun 7 §:ään koskien televalvontaa teleosoitteen tai telepäätelaitteen haltijan suostumuksella lisättäisiin säännös, jonka mukaan jos henkilön terveydentila on huonontunut niin, että hän on kykenemätön antamaan 1 momentissa tarkoitettua suostumusta, esitutkintaviranomainen saa kohdistaa televalvontaa henkilön hallinnassa olevaan teleosoitteeseen tai telepäätelaitteeseen ilman henkilön suostumusta. Edellytyksenä on lisäksi, että tätä on pidettävä välttämättömänä asian kiireellisyys ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen.

Vastaava säännös sisältyy myös luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa.

Tukiasematiedot

Puolustusministeriö toteaa, että sen käsityksen mukaan pakkokeinolain uudistamisen jatkovalmistelussa on päädytty säilyttämään pakkokeinolaissa tukiasematieto-käsite yhdistymistieto-käsitteen sijasta. Näin ollen myös luonnoksessa hallituksen esitykseksi laiksi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta Puolustusvoimissa käytetään käsitettä tukiasematiedot.

Menettely tuomioistuimessa

Lopuksi puolustusministeriö toteaa, että esityksen perusteluista ei täysin ilmene, miksi poliisilain 5 luvun 45 §:ään esitetään muutosta, jonka johdosta kyseinen säännös rajoittuisi vain tilanteisiin, joissa epäilty on tuntematon.

Hallitusneuvos, lainsäädäntöjohtajana

Hanna Nordström

Hallitussihteeri

Anna Gau

Jakelu

SM Sisäministeriö
SM PO Lainsäädäntöyksikkö

VN/12643/2021-PLM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: